

ВИКОРИСТАННЯ ВИХОВАТЕЛЯМИ КОМП'ЮТЕРНИХ (ІНФОРМАЦІЙНИХ) ТЕХОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Попадич О. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

**Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний
університет», м.Ужгород, Закарпатська обл., Україна,**

Оскільки дошкільна освіта є самостійною системою, обов'язковою складовою освіти в Україні, яка гармонійно поєднує сімейне та суспільне виховання [2], то концептуальним фактором у ній є захист прав дитини. Саме в дошкільний період діти набувають початкові уявлення про соціальні норми поведінки людей та про потребу належної поведінки в суспільстві. Стратегічні напрями розвитку системи дошкільної освіти в Україні окреслені концептуальними положеннями державних документів – «Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки», Законами України «Про вищу освіту», «Про дошкільну освіту», Базовим компонентом дошкільної освіти.

Аналіз наукових досліджень засвідчив, що вказаній проблематиці присвячені роботи Л. Артемової, О. Бахтіна, Ю. Брановського, А. Богуш, Н. Гавриш, Р. Гуревич, Л. Коваль, Н. Кічук, В. Кьона, Н. Манжелій, В. Монахова, Т. Науменко, О. Тихомірова, Т. Танько, Х. Шапаренка та інших науковців.

У сучасних умовах правова освіченість набула глобального значення, адже очікування суспільства сьогодні насамперед пов'язані з формуванням життєздатної гнучкої, свідомої, творчої людини [1]. Дошкільне дитинство – це особливий період у житті людини, коли вона перебуває в повній залежності від дорослих, що її оточують, а соціальні інститути виховання – державні та приватні дошкільні навчальні заклади; групи короткотривалого перебування; групи при загальноосвітніх навчальних закладах тощо – ставлять перед собою завдання формувати в дітей дошкільного віку визначену суму знань про право, законодавство та про правову дійсність; прищеплювати їм повагу до права, закону; формувати у них правові переконання, правові ідеали, соціально-правову активність, навички правомірної поведінки.

У дошкільному віці створюються сприятливі умови для морально-правового розвитку дітей [3], тому, на нашу думку, основним завданням правового виховання дитини дошкільного віку є її забезпечення оптимальними умовами розвитку індивідуальних здібностей, захист її прав на будь-якому етапі особистого розвитку.

Зазначимо, що правове виховання – це цілеспрямована і систематична діяльність батьків та педагогів у формуванні правового мислення. Дітям потрібно прищеплювати впевненість і повагу як до себе, так і до оточуючих [4, с.84]. Змістом правового виховання дошкільників є: залучення дітей до знань про державу і право, законність, права і свободи особи; формування у них стійкої орієнтації на правову поведінку. Але це не лише збагачення знань дошкільників про право, закон, правову діяльність, але й цілеспрямований вплив на свідомість з метою формування у них досвіду поведінки відповідно до діючої правової норми.

Комп'ютерна (інформаційна) технологія навчання (КТН) спрямована на досягнення цілей інформатизації навчання на основі застосування комплексу функціонально залежних педагогічних, інформаційних, методологічних, психофізіологічних і ергономічних засобів і методик, створених і організованих на базі технічного й програмного забезпечення ЕОМ [5].

Слід зазначити, що сучасна система освіти висуває нові вимоги до виховання і навчання підростаючого покоління, впровадження новітніх підходів і технологій, які повинні сприяти не заміні традиційних методів, а розширенню їх можливостей. Використання комп'ютерних (інформаційних) технологій не тільки розширює можливості надходження інформації до дітей, але й активно залучає їх у процес пізнання, забезпечуючи реалізацію індивідуально-орієнтованого підходу до навчання.

Вважаємо, що заклад дошкільної освіти – перший позасімейний соціальний інститут, де починається систематична правова освіта дитини. І саме від якості роботи дошкільного закладу, а зокрема вихователів, залежить рівень правової культури дітей. Важливим є те, що правове виховання дошкільників з використанням комп'ютерних (інформаційних) технологій здійснюється при безпосередній і обов'язковій участі педагога, тому вихователі дошкільних установ

повинні постійно підвищувати вимоги до себе, до своїх педагогічних знань і вмінь, свого ставлення до дітей і батьків.

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти має певну специфіку – вона повинна бути емоційною, яскравою, із залученням великої кількості ілюстративного матеріалу, використанням звукових і відеозаписів. Усе це й може забезпечити комп'ютерна техніка з її мультимедійними можливостями. Саме тому ми пропонуємо застосовувати в роботі з дітьми дошкільного віку мультимедійні презентації, які можуть містити текстові матеріали, фотографії, рисунки, слайд-шоу, звукове оформлення, відеофрагменти і анімацію. Адже презентації під час освітньої діяльності в цьому віці використовуються вже не лише як наглядність, а й як план-карта, схема, інструкція, опора для виконання будь-яких дій, помічник. Пропонуємо вихователям у закладах дошкільної освіти використовувати мультимедійні засоби на різних етапах освітньої діяльності. Так, наприклад, при роз'ясненні вихованцям мети і змісту навчального заняття потрібно показувати слайди із зображенням основних понять теми; при вивченні загальних понять, явищ, законів, процесів зображення на екрані дозволить продемонструвати умовну схему; при вивченні нового матеріалу наочне зображення стане зоровою опорою, що допоможе засвоїти навчальний матеріал. Крім того, пропонуємо впроваджувати в освітню діяльність дошкільників такі сучасні методи роботи як метод проектної діяльності та метод моделювання.

Гадаємо, що плануючи освітню діяльність з використанням комп'ютерних (інформаційних) технологій, вихователі повинні дотримуватися дидактичних вимог, відповідно до яких потрібно: чітко визначати педагогічну мету застосування інформаційних технологій в освітньому процесі; уточнювати, де і коли будуть використовуватися КТН в освітній діяльності у контексті логіки розкриття теми.

Підсумовуючи, зазначимо, що використання комп'ютерних (інформаційних) технологій у процесі правового виховання дітей дошкільного віку дозволить вихователю не тільки в захоплюючій формі привернути увагу дітей, але й дасть змогу сформувати таку громадянську поведінку, яка активізує у них соціальну позицію та сформує високі моральні якості: здатність вільно

обирати та приймати рішення, ініціативність, активність, самостійність, прищепить дитині правильну поведінку тощо.

Таким чином, використання вихователями комп'ютерних (інформаційних) технологій у процесі правового виховання дітей дошкільного віку допоможе у формуванні в дітей системи правових знань, переконань і установок, правового мислення, правових умінь і навичок, що забезпечують стабільність правомірної поведінки і соціально-правову активність дитини, додержання, виконання і правильне використання нею діючих у державі правових норм.

Література

1. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч 1. – Київ: ТОВ «МЦФЕР–Україна», 2014 – 204 с.

2. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук. Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.

3. Майор Н. С., Чаварга О. Ю. Правове виховання дошкільників – обов'язкова умова формування життєвої компетентності особистості – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakinppo.org.ua/2010-06-02-07-11-30/2010-06-02-07-12-06/173-2010-04-08-05-59-48>

4. Ніколаєнко В.М. Правове виховання в ДНЗ. 3-6 роки. – Х. : Вид. група «Онона», 2010. – 206.

5. Педагогіка – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/70164/pedagogika/informatsiyeni_tehnologiyi_navchannya